

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC787
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T502

datum uitspraak 26/01/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

het Bisdom Haarlem-Amsterdam,
gevestigd te Haarlem,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 21 maart 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 5 januari 2016 met zaaknummer 2011T502, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 12 januari 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen. Bij brief van 25 mei 2016 heeft mevrouw mr. Van Gijn namens verzoeker een aanvulling op de aanvraag voor compensatie ingediend.

1.2 Bij brief van 16 juni 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is bij brief d.d. 20 juni 2016 verzocht om betaling van een voorschot ad €20.000,--, waarna verweerder het verzochte voorschot op 30 juni 2016 aan verzoeker heeft overgemaakt. Namens verzoeker is de vermogensschade van verzoeker vervolgens schriftelijk onderbouwd bij brief van 22 september 2016 (opgesteld door mr. Van Gijn). Verweerder heeft bij brief van 28 september 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in hem advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was in de periode van september [jaartal] - juni [jaartal] [functie] van [bejaardentehuis] te [plaats]. Verzoeker zat op de naastgelegen lagere school, de [school] te [plaats]. [aangeklaagde] zat vaak op het bankje buiten als verzoeker naar school liep. Op de terugweg had hij een cupje honing voor verzoeker. Zodoende heeft [aangeklaagde] een vriendschap met verzoeker opgebouwd, waarbij op een gegeven moment verzoeker tussen de middag bij [aangeklaagde] een broodje bleef eten. Op den duur bleef verzoeker zeer regelmatig bij [aangeklaagde] in [bejaardentehuis] logeren. Er werd dan tv gekeken, waarbij verzoeker in zijn onderbroek op de bank zat. Verzoeker was wekelijks bij [aangeklaagde], te weten elk weekend en ook in de vakanties. Op deze momenten heeft [aangeklaagde] verzoeker als volgt seksueel misbruikt.

Het begon met wrijven over verzoekers geslachtsdeel. Later moest verzoeker ook over het geslachtdeel van [aangeklaagde] wrijven. [aangeklaagde] wreef bovendien over het gehele naakte lichaam van verzoeker. Ook heeft hij verzoeker afgetrokken en moest verzoeker [aangeklaagde] aftrekken. [aangeklaagde] masturbeerde voorts ook in verzoekers nabijheid, waarbij hij klaarkwam. Het seksueel misbruik vond altijd 's avonds plaats wanneer verzoeker bij [aangeklaagde] was. Het misbruik is voortgezet nadat [aangeklaagde] in [jaartal] naar een bejaardentehuis in [plaats] was verhuisd. Verzoeker, wiens thuissituatie niet gunstig was, werd dan door zijn ouders of door [aangeklaagde] op de trein gezet. Toen [aangeklaagde] uit [bejaardentehuis] weg was, heeft verzoeker [aangeklaagde] in eerste instantie een jaar niet gezien.

Het hiervoor vermelde seksueel misbruik heeft gedurende een periode van ongeveer acht jaar regelmatig plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 5 jaar oud en het misbruik stopte toen hij ongeveer 13/14 jaar oud was. Verzoeker kreeg interesse in [hobby] en ontwikkelde daarmee andere vriendschappen. Verzoeker is daarom nooit meer bij [aangeklaagde] langs geweest.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager van [aangeklaagde] tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van vijf jaar;
- het misbruik heeft plaatsgevonden gedurende een zeer lange periode van circa acht jaren;
- het misbruik bestond uit het betasten van het naakte lichaam van verzoeker, het betasten van de penis van verzoeker, het aftrekken van verzoeker en het aftrekken van [aangeklaagde] door verzoeker, het masturberen door [aangeklaagde] in verzoekers aanwezigheid;
- het misbruik is tot stand gekomen door eerst het vertrouwen van verzoeker te winnen;
- het misbruik kon (nadat [aangeklaagde] naar [plaats] was verhuisd) voortgezet worden doordat het vertrouwen van verzoekers ouders vergaand werd misbruikt en zij hun zoon in goed vertrouwen op de trein naar [plaats] zetten waarmee zij onbewust meewerkten aan de voortzetting van het misbruik;
- verzoekers thuissituatie was niet gunstig en hij was verhoogd kwetsbaar;
- het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om hem vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Gijn bij brief van 23 september 2016 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik in zijn (identiteits)ontwikkeling geschaad. Hij kampt met klachten die behoren bij PTSS en depressies. Hij heeft een laag zelfbeeld en is onzeker. Ook heeft hij moeite met het aangaan en onderhouden van relaties. De relatie met de moeder van zijn dochter is gestrand. Hij is thans onder behandeling van een psycholoog en zal daarvoor

onkosten maken die voor zijn rekening zullen blijven (te begroten op circa €8.160,--). Hij heeft 'gaten' in zijn herinneringen en worstelt met wat er zich destijds met [aangeklaagde] precies heeft afgespeeld. Hij kampt al sinds zijn 20^e jaar met slaapproblemen. Zijn gedachten stonden vroeger soms 'uit', waardoor hij onbereikbaar was en zich niet concentreerde op school. Hij kon in wezen een hoger schooltype aan, maar door zijn verstoorde jeugd heeft hij nooit het voor hem juiste niveau kunnen behalen. Hij heeft zeven jaar over de lagere school gedaan en heeft voorts de [beroepsopleiding] afgerond.

Het seksueel misbruik heeft zodoende tevens geleid tot forse vermogensschade in de zin van gederfde inkomsten en misgelopen pensioenopbouw. Hij heeft zijn leven lang allerlei bedrijfjes gehad, maar zodra het zakelijk gezien goed ging, kon hij dat succes niet op een stabiele wijze uitbaten door uit te breiden of over te gaan tot verkoop voor een mooie prijs. De interesse vloeiende weg, hij kon niet functioneren in het arbeidzaam leven, kon niet communiceren met de gemeente of de belastingdienst en zijn bedrijfjes gingen (bijna) failliet. Zowel op zakelijk als op privé terrein heeft hij steeds de neiging om alles kapot te maken en alleen de negatieve dingen te zien. Thans heeft hij inkomsten uit [werkzaamheden]. Deze inkomsten lijken redelijk, maar verzoeker dient een verbouwing door te voeren alvorens vereiste vergunningen te kunnen verkrijgen. Deze verbouwing kan verzoeker echter niet financieren omdat hij een BKR-registratie heeft gekregen in de periode dat hij zich meer bewust werd van de ingrijpende gevolgen van het hem aangedane seksueel misbruik. In de hypothetische situatie dat hij niet zou zijn misbruikt, zou hij beter zijn opgeleid, minder psychische problemen hebben gehad en een hogere inkomenspositie hebben kunnen verwerven dan thans het geval is. In dat geval zou hij jaarlijks namelijk circa €36.000,-- meer aan [inkomsten] hebben verworven.

Verzoeker wenst samenvattend in aanmerking te komen voor de maximaal te adviseren vergoeding binnen categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 28 september 2016 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedane seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoeker overgelegde stukken waaronder het huisartsenjournal en het verslag van [naam] (psycholoog en psychotherapeut) blijkt, aldus de Compensatiecommissie, dat verzoeker afkomstig is uit een weinig harmonieus gezin en dat verzoeker bij [aangeklaagde] positieve aandacht kreeg die hij thuis moest ontberen. Ook blijkt dat verzoeker is geboren met een [afwijking] en dat hij daarvoor tot zijn 13^e jaar een groot aantal operaties heeft moeten ondergaan, terwijl zijn ouders hem in het ziekenhuis weinig bezochten. Verzoeker is in zijn jeugd veel gepest in verband met zijn [afwijking] totdat hij van zich af begon te bijten. De Compensatiecommissie zal deze verhoogde kwetsbaarheid van verzoeker (waar - zo mag worden aangenomen - [aangeklaagde] op zijn minst van op de hoogte zal zijn geweest, zo niet misbruik van heeft gemaakt) betrekken bij het vaststellen van de hoogte van het smartengeld.

Deze schrijnende omstandigheden vergroten het leed dat verzoeker door [aangeklaagde] is aangedaan.

4.6 De overgelegde medische en psychologische stukken geven eveneens inzicht in hoe het verzoeker later in zijn leven is vergaan. Verzoeker kampt tot op heden met persoonlijkheidsproblematiek en is daarvoor onder behandeling waarbij voortzetting van de behandeling aangewezen is. Er is sprake van gecompliceerde psychische problematiek met negatieve gevoelens, slaapproblemen, alcoholafhankelijkheid en relationele problemen. Hij is zich in de afgelopen jaren in volle omvang gaan realiseren wat [aangeklaagde] met hem heeft gedaan en dat de impact daarvan voor hem verwoestend is geweest. De te maken behandelkosten komen dan ook voor vergoeding in aanmerking.

Wat verzoekers gestelde inkomensschade betreft, overweegt de Compensatiecommissie dat verzoeker weliswaar, naar de Compensatiecommissie aannemelijk acht, jarenlang een modaal inkomen heeft verworven, maar dat hij ook zeer moeilijke periodes heeft gekend waarbij het zakelijk gezien 'in de soep liep', omdat hij zijn problemen niet overzag en niet kon hanteren. Bewijsstukken omtrent zijn huidige inkomsten uit [werkzaamheden] zijn evenwel niet overgelegd. Daardoor is het niet mogelijk een precieze schadeberekening te maken. Voorts is onvoldoende onderbouwd waarom verzoeker in de situatie zonder seksueel misbruik jaarlijks €36.000,-- meer aan [inkomsten] zou hebben kunnen genereren en niet een BKR-registratie zou hebben gehad. Tot slot kan de Compensatiecommissie er in alle redelijkheid niet omheen om onder ogen te zien dat de weinig harmonieuze gezinssituatie van verzoeker ook een negatieve factor zal zijn geweest die, zij het indirect, helaas ook zal hebben bijgedragen aan het ontstaan van vermogensschade. Dit neemt echter niet weg dat voor de Compensatiecommissie voldoende duidelijk is geworden dat het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn jeugd jarenlang is aangedaan, terwijl hij zich bovendien in een verhoogd kwetsbare positie bevond, een versturende invloed heeft gehad op verzoekers vermogen om zich op sociaal/economisch terrein een stabiele positie te verwerven. Daarom is een gedeeltelijke vergoeding van vermogensschade op zijn plaats is.

4.7 Verzoeker komt samenvattend in aanmerking voor een aanzienlijke vergoeding aan smartengeld (immateriële schade) voor het hem aangedane leed en de verminderde levensvreugde, waar hij in zijn leven mee geconfronteerd is geweest, alsmede voor een gedeeltelijke vergoeding voor vermogensschade, die de Compensatiecommissie in dit geval schattenderwijs zal bepalen. Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €80.000,-- voor immateriële en materiele schade geadviseerd dient te worden. Nu verzoeker bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €20.000,-- heeft ontvangen, resteert een te adviseren bedrag van €60.000,--.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €4.302,12 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als

‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €60.000,-- (€80.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot reeds betaalde bedrag van €20.000,--) te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €4.302,12 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 26/01/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter